Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei. In străinătate 6 lei.
Taxe poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 269 Sâmbătă 4 Octombrie 1941
12 Pagini

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV. SPORT [illegible] lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

INTRE FAMILIE ŞI ŞCOALĂ

In expunerea făcută acum două zile despre problemele şcolare, d. general Rosetti, ministrul culturii naţionale şi al cultelor, a spus, între altele: „Intre familie şi şcoală trebue să existe o strânsă colaborare, pentru ca pe educaţia căminului să se poată sprijini instrucţia şcolei".

Dezideratul cuprins în aceste cuvinte nu este nou şi se repetă foarte des. Mai cu seamă atunci când se produc unele cazuri, care dau la iveală lipsurile şi părţile slabe în educaţia sau în pregătirea culturală a tineretului şcolar. Atunci se pune iarăşi intrebarea: e vina şcolei sau a familiei?

Se ştie că, în ce priveşte răspunsul, nu se ajunge niciodată la o înţelegere.

Se fac două tabere: a şcolei şi a familiei şi fiecare tabără caută să dea toată vina asupra celeilalte.

Fireşte, sunt şi încercări, pe care le-am dori generalizate, când, apropiindu-se unii de alţii, părinţi de copii şi conducători de copii caută, mânaţi de aceeaşi dorinţă, să se sprijine reciproc şi să-şi unească sforţările în vederea ţintei comune. Numai că deseori intervin incidente ce dăunează foarte mult acestei colaborări şi înţelegeri reciproce atât de indispensabile.

In rândul acestor incidente intră cererile ilegale asupra cărora a stăruit d. ministru al culturii naţionale în expunerea de care ne ocupăm. Sunt cereri ilegale din partea părinţilor, cereri în care, din cauza frecvenţei şi naturei lor, d. ministru vede, pe de o parte, „o pervertire a simţului moral", iar, pe de altă parte, o necesitate imperioasă de reintronare a autorităţii părinţilor faţă de copii, precum şi o necesitate tot atât de imperioasă a stabilirei unei legături permanente a părinţilor cu şcoala şi cu corpul profesoral.

Aceste cereri ilegale, a căror cercetare răpeşte organelor din administraţia şcolară un timp preţios, constau în reexaminarea elevilor căzuţi la examene. Elevii, a spus d. ministru, induc în eroare pe părinţii lor, făcându-i să creadă că au fost persecutaţi şi nedreptăţiţi de profesori. Insă, cercetându-se cazurile, se constată că astfel de afirmaţiuni sunt neintemeiate. Elevii cari, ascunzând adevărul, asigurau pe părinţii lor, că profesorii i-au nedreptăţit, nu fuseseră în realitate decât la coada clasei, aşa cum s'a putut stabili din cercetările făcute.

Totuşi, astfel de întâmplări strecoară în sufletele părinţilor o îndoială asupra integrităţii şi atitudinei nepărtinitoare a profesorilor şi creiază între familie şi şcoală atât de dăunătoarea atmosferă de neincredere, dacă nu chiar de ostilitate. Această atmosferă n'ar lua însă naştere, dacă s'ar stabili un contact mai des şi o conlucrare mai strânsă între familie şi şcoală şi dacă, în loc de a-şi aduce una alteia învinuiri, ar căuta într'un spirit de bună înţelegere mijloacele pentru ca tineretul şcolar să capete, pe lângă o bună pregătire culturală, şi o educaţie îngrijită.

Dar, în expunerea d-sale, d. ministru a citat şi destule cazuri de cereri ilegale, provenind din rândurile corpului profesoral. Declarând că au fost satisfăcute cererile găsite întemeiate, d-sa a spus că cele mai multe erau nesăbuite. Ba pe unele din ele le-a vestejit în termeni de care autorii lor n'au motive să fie măguliţi.

„Astfel de cereri, a spus d-sa, denotă o surprinzătoare flexibilitate de conştiinţă morală, care uimeşte şi îngrijorează, când se manifestă la un educator".

Mărginindu-ne a releva că profesorii, cari prezintă cereri de natură să le atragă imputări aşa de aspre, nu sunt decât o excepţie, din expunerea sinceră a d-lui ministru al culturii naţionale se desprinde încă odată marea şi indispensabila nevoie ca între familie şi şcoală să se ajungă la o colaborare graţie căreia să avem un tineret aşa cum îl dorim cu toţii şi aşa cum e cerut de interesele neamului şi ţării.

PENTRU OSTAŞII NOŞTRI

Ne adresăm iar marelui public. Ne adresăm convinşi că vom găsi, şi de data aceasta, tot la el înţelegere şi bunătate sufletească.

Se apropie iarna. Vor veni în curând zilele şi nopţile friguroase, va bate crivăţul. Să ne gândim la soldaţii noştri.

Fireşte, se gândeşte la ei statul, se gândeşte ministerul apărării naţionale şi s'au luat măsuri ca să nu fie lipsit soldatul de îmbrăcămintea căldurooasă. Dar posibilităţile statului nu sunt poate suficiente. E atât de împovărat de sarcini statul, mai ales în vremurile acestea, încât sprijinul iniţiativei şi bunătăţii marelui public nu poate fi de cât bine venit.

Fiecare gospodină, fiecare şcolăriţă poate contribui cu o mică cheltuială, cu puţină oboseală, dar cu multă tragere de inimă, la asigurarea soldaţilor noştri de pe front cu lucruri de iarnă: pieptare de lână, fulare, veste, ciorapi, mănuşi. Dacă în fiecare casă gospodinele şi fetele lor vor sacrifica, începând chiar de azi, câteva ore pe săptămână, iarna va fi mai uşor suportabilă pentru bravii noştri ostaşi cari vor şti să înfrunte biciuirea frigului, ei cari au dovedit că ştiu să înfrunte focul mitralierelor şi al artileriei duşmanului.

Ştim că multe nevoi apasă şi pe cei rămaşi acasă. Viaţa e scumpă, aprovizionarea e grea, nevoile se înmulţesc. Totuşi celor de acolo, unde se împleteşte destinul şi viitorul ţării şi al neamului, bravilor noştri ostaşi, li se cuvine toată grija noastră, toate sforţările noastre. tot cugetul nostru.

Mamele, soţiile, surorile celor plecaţi precum şi toate gospodinele care n'au avut durerea despărţirii de fiinţe scumpe, să înceapă chiar de azi tricotarea obiectelor de lână atât de necesare pentru zilele ce nu vor întârzia să vină.

Suntem încredinţaţi că autorităţile militare vor lua măsurile necesare pentru a aduce la cunoştinţa publicului unde se pot trimite sau depune aceste ofrande.

Avion bolşevic uriaş, construit numai din metal, cu 5 motoare, lovit de bombardamentul avioanelor noastre, pe un aeroport inamic. (P. P.)

Crimeea, - teatru de operaţii

Valoarea strategică şi trecutul peninsulei Crimeea

de R. SEIŞANU

Crimeea, care a fost izolată de teritoriul Uniunii republicelor sovietice, în urma ocupării de către forţele germane şi aliate a regiunii dintre Niprul inferior şi coasta Mării de Azov, precum şi a istmului Perikop, prezintă, ca teatru de operaţiuni, particularităţi interesante.

Această peninsulă, în forma unui romb, cu o suprafaţă de 38.556 kmp. prin baza sa navală dela Sebastopol şi porturile de pe coasta Mării Negre, a fost pentru Rusia de odinioară, ca şi pentru U. R. S. S. ,ţinutul european cel mai înaintat spre sud, cu o valoare strategică specială de ordin militar şi naval, din cauza apropierii sale de gurile Dunării, de strâmtoarea Bosfor şi Istanbul, de coastele septentrionale ale Turciei şi de partea orientală a Mării Negre ce este în legătură cu Caucazia şi regiunea petroliferă dela Baku. Sebastopol nu este numai principala bază navală a flotei sovietice din Marea Neagră, ci e unica bază navală din această mare.

Atât conducătorii Rusiei ţariste, dela ocuparea Crimeei în 1783 şi până la 1917; cât şi conducătorii U. R. S. S. dela 1917 încoace, au urmărit aceeaş politică de expansiune spre sud şi vest, bazată pe dominaţia gurilor Dunării şi a Strâmtorilor Bosfor şi Dardanele, considerând Marea Neagră „lac rusesc", sau „sovietic".

De aceea, ca să-şi asigure punctele de sprijin necesare în vederea acestei expansiuni, Rusia a pus stăpânire pe peninsula Crimeei în 1783; iar după aceea s'a întins mereu spre vest, ocupând, în 1792, ţinutul dintre Bug şi Nistru; iar în 1812 răpind Moldovei, Basarabia, spre a se apropia de gurile Dunării; iar U. R. S. S. a dezvoltat baza navală dela Sebastopol şi instalaţiile portuare militare şi navale dela Nicolaiew şi Cherson, a întărit cetatea Odesei, a obţinut drepturi speciale în Marea Neagră şi în Strâmtori prin convenţia dela Montreux, şi în 1940, profitând de situaţia grea în care se găsea România, a pus stăpânire pe Basarabia şi Bucovina de nord.

Când U. R. S. S. a încheiat cu Turcia un tratat de neutralitate, care a fost apoi completat cu un acord naval, conducătorii Sovietelor au căutat să adoarmă guvernul din Ankara, asigurându-l că statul lor ar fi renunţat la politica tradiţională a Rusiei în chestia Strâmtorilor şi a Constantinopolului. In cursul acestui război, în 1940, se ştie că Molotov, comisarul sovietic dela externe, a făcut cunoscut, la Berlin, politica ce o urmăreşte U.R.S.S. în Marea Neagră şi în regiunea Strâmtorilor, care era aceeaş cu politica tradiţională a Rusiei ţariste.

(Continuare in pag. 2-a)

Conferinţa dela Moscova s'a incheiat fără nici un rezultat practic

Situaţia pe frontul de Est. — Linişteа a fost restabilită în Protectorat

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 2. — Incheierea conferinţei dela Moscova este pe larg comentată de cercurile germane.

După cum era de aşteptat, conferinţa n'a avut nici un rezultat practic, pentru simplul motiv că un astfel de rezultat nu putea fi obţinut.

Dacă totuş, d-nii Molotov şi Horriman vor să facă impresia că toate chestiunile aduse în faţa conferinţei au fost rezolvate, aceasta se întâmplă numai pentru a face să se creadă că s'a putut realiza ceva.

D. Molotov a precizat aliaţilor săi anglo-saxoni că ajutorul lor trebue să fie neapărat cât se poate de intens spre a mai putea avea vre-un efect.

La Londra s'a aflat azi că pe tot frontul sovietic nu sunt mai mult de 100 de avioane britanice. Numărul acesta ridicol invederează cu prisosinţă ajutorul dat de anglo-saxoni bolşevicilor. In ce priveşte acest ajutor, principala problemă o constituie căile de transport. Portul Arhangelsk e liber de gheţuri numai o parte a anului, iar în ce priveşte Vladivostokul, Japonia şi-a precizat cât se poate de clar punctul ei de vedere. Prin Iran transporturile sunt de asemenea aproape irealizabile. In genere, se spune la Berlin, conferinţa dela Moscova s'a încheiat fără absolut nici un rezultat.

La Berlin, se atribue o deosebită insemnătate cuceririi de către filandezi a oraşului Petroskoje, capitala Careliei Orientale. Cu această cucerire, regiunea Murmansk este aproape complet izolată de restul Uniunii Sovietice, bolşevicii fiind lipsiţi de una din sursele lor exclusive de aprovizionare cu aluminiu şi îngrăşăminte artificiale. Pe de altă parte, ocuparea oraşului Petroskoje va influenţa în mod considerabil situaţia de pe frontul oriental de nord.

In ce priveşte situaţia pe restul acestui front, a intervenit o nouă pauză în transmiterea ştirilor, ceeace face să se aştepte ca de obicei, evenimente foarte importante.

❖

Condamnarea la moarte a fostului prim ministru, inginerul Elias, pare să marcheze ultimul punct al evenimentelor din Protectorat.

Dintre acuzaţi, unii au şi fost achitaţi şi puşi în libertate.

Interesant e faptul că foarte multe persoane au fost acuzate de sabotaj economic. Din cercetările făcute până acum, s'a stabilit că aceste persoane au încercat să zădărnicească transporturile de alimente, au comis atentate cu materii explosibile şi au incendiat depozite de cereale, spre a produce foamete şi a atâţa astfel populaţia cehă.

In urma măsurilor luate de autorităţile germane, linişteа a fost însă pretutindeni restabilită, ceeace a produs satisfacţie în rândurile poporului ceh.

SOLDAŢII ROMANIEI AU DESROBIT PROVINCIILE STRAMOŞEŞTI. NOI SA LE RECLADIM CU BANUL NOSTRU SUBSCRIIND LA „IMPRUMUTUL REINTREGIRII"

OCROTIREA INTERESELOR ARDELENEŞTI

de I. VION

Consiliul de miniştri întrunit Marţi a primit şi a lucrat cu delegaţia refugiaţilor ardeleni şi a unor fruntaşi culturali din Ardeal, urmărind să asigure un regim de ocrotire demnă, tuturor intereselor ardeleneşti, problemele Ardealului şi sprijinirea refugiaţilor constituind — precizează comunicatul oficial — PROBLEME NAŢIONALE.

In Noembrie 1940, I. P. S. dr. Nicolae Bălan, mitropolitul Ardealului, care a vorbit la acest consiliu de miniştri în numele delegaţiei pomenite, spunea cu prilejul congresului din Sibiu al „Astrei":

„Oricât de mult s'ar cutremura pământul sub picioarele noastre, nu trebue să ne clătinăm o clipă în credinţa noastră în marele ideal românesc. Suntem datori să ne îndrumăm toată viaţa noastră, toate gândurile şi simţirile noastre spre o singură ţintă: hotarele".

S'a luminat orizontul nădejdilor noastre; justificată a fost neclintita încredere românească, în dreptatea ce părea, în 1940, învăluită în zăbranic de doliu.

Preoţimea ardeleană a dus fraţilor din Basarabia desrobită, cuvântul credinţei ce ne leagă laolaltă pe toţi fiii neamului, într'o solidaritate pe care nimic nu o poate zdruncina.

Tocmai această solidaritate ne îndeamnă pe toţi să nu trecem cu vederea nici una din doleanţele fraţilor noştri de peste Carpaţi, refugiaţi în ţara veche, având mereu în minte adevărul exprimat de Andrei Bârseanul: „Cu toţii suntem fiii aceleiaş familii, vaza unuia este vaza tuturor, binele unuia este şi binele celuilalt, iar durerea orişicăruia dintre membrii familiei se resfrânge asupra familiei întregi".

Atâţia fraţi în refugiu, departe de căminul străbunilor lor, atâtea gospodării risipite, atâtea cariere întrerupte, iată parte din grijile pe care trebue să ni le însuşim cu toţi, tocmai spre a sublinia în-

(Continuare in pag. 2-a)

IN MAREA MEDITERANĂ

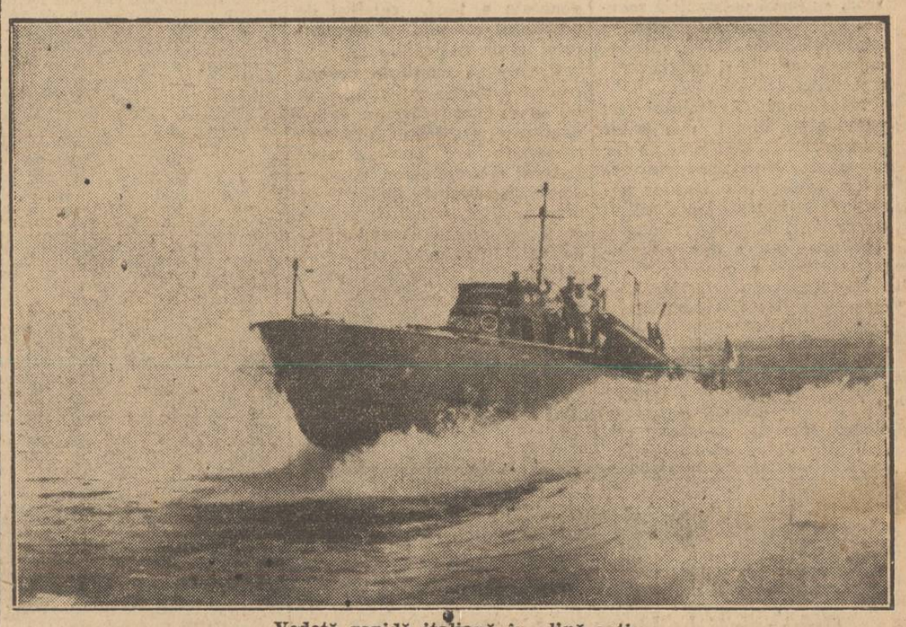

Vedetă rapidă italiană în plină acţiune

BISERICA LA DATORIE

de N. BATZARIA

In aşteptarea victoriei finale, care trebue să soosească, se cuvine să relevăm cu un sentiment de îndreptăţită mulţumire, că războiul sfânt, în care oştenii ţării, umăr la umăr cu oştenii marilor noştri aliaţi, luptă cu un entusiasm şi cu o vitejie ce au stârnit admiraţia tutulor, a fost prilej de cimentarea unirii sufleteşti, de încordarea energiilor şi de stimularea spiritului de sacrificiu.

Biserica, începând cu înaltii ei conducători şi mergând până la preoţii cei mai modeşti, nu putea face excepţie, era exclus să facă excepţie şi să stea în atitudinea de spectatoare. Dimpotrivă, Biserica nu putea să-şi renege trecutul şi să uite că în vremuri de restrişte, ca şi în vremuri hotărîtoare pentru soarta neamului şi ţării, ea a fost la datorie cu cuvântul şi cu fapta.

Zidurile bisericilor şi mânăstirilor au adăpostit în trecutul sbuciumat speranţele şi aspiraţiunile neamului; între aceste ziduri s'a păstrat nestinsă flacăra culturii şi a conştiinţii naţionale. Fiecare biserică şi fiecare mânăstire au fost cetăţui ale credinţei creştine, dar, în acelaş timp, cetăţui ale credinţei în viitorul mai bun al neamului şi ţării.

Aşa dar, se înţelege oarecum dela sine, că şi în împrejurările de o importanţă covârşitoare de astăzi, Biserica noastră ortodoxă şi naţională trebuia să fie prezentă la datorie şi să meargă pe drumul pe care merge de atâtea veacuri.

Aşa s'a şi întâmplat. „Preoţii cu crucea 'n frunte" au mers acolo unde îi chema glasul datoriei, acolo unde erau suflete de mântuit, unde erau fraţi de ai noştri, care trebuiau scoşi din prăpastia rătăcirii ateiste şi aduşi din nou pe drumul credinţii drepte.

In frunte cu venerabilul Mitropolit al Ardealului, slujitorii sfântului Altar s'au dus în Basarabia, unde, într'un an de stăpânire tiranică, bolşevicii se înverşunaseră împotriva lăcaşurilor de închinăciune, batjocorindule, pângărindule, ba chiar dărâmându-le, tot aşa cum se înverşunaseră să smulgă din sufletele creştinilor credinţa în Dumnezeu.

S'au mai dus, propovăduind cuvântul adevărului şi mântuirii, la fraţii noştri de sânge din Transnistria, unde, de aproape un sfert de veac, aceiaşi bolşevici se străduiau să şteargă din sufletele oamenilor până şi amintirea religiei, fără de care nici nu se poate concepe o societate organizată.

Izbânda — cea mai dreaptă izbândă cu putinţă — a venit să răsplătească ostenelile şi jertfele. Cuvântul bun a căzut pe pământ bun şi a dat roade bune. Dela oraşe

(Continuare in pag. 2-a)

Lupte înverşunate în sectorul Leningrad

Artileria germană a bombardat cu succes importante uzini de armament din Leningrad

Berlin, 2 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Rador" transmite:

Lupte înverşunate se dau în sectorul Leningrad.

In ultimele zile, deşi a plouat fără întrerupere, nu s'a înregistrat nici o slăbire a ofensivei trupelor germane.

După informaţii sosite depe diferitele teatre de război, se pare că ploile sunt generale pe întregul front oriental.

INCERCARE SOVIETICA ZADARNICITĂ

Berlin, 2 (Rador). — In ziua de 1 Octombrie, sovieticii au atacat în mai multe rânduri poziţiile unei divizii germane în sectorul din faţa Leningradului.

Atacurile, care erau sprijinite şi de un tren blindat, au fost respinse de trupele germane, cu pierderi sângeroase pentru inamic.

Tirul precis al artileriei germane a silit trenul blindat să înceteze focul şi să se retragă.

❖

Berlin, 2 (Rador). — Din izvor militar se află că în zilele de 31 Septembrie şi 1 Octombrie, artileria germană a bombardat cu mare succes uzine importante din Leningrad, care sunt printre cele mai renumite uzine de armament din Uniunea Sovietică. Unele erau importante chiar cu multă vreme înainte de război şi erau numite „Uzinele Krupp ale Rusiei".

Astăzi, uzinele Kirov fabrică tunuri, piese de care blindate şi muniţii de tot felul. In ultima vreme, uzinele executau şi montajul carelor blindate.

In timpuri normale, fabricele au o capacitate de 23.000 de oameni, însă în ultimii ani numărul lucrătorilor a crescut la 40.000 şi chiar la 50.000.

S'a constatat că obuzele germane au produs mari stricăciuni la atelierele uzinelor Kirov.

Moscova şi Leningradul din nou bombardate

Au fost incendiate importante obiective de război

Berlin, 2 (Rador). — Şi în noaptea de 1 spre 2 Octombrie, Moscova a fost atacată de avioanele germane de luptă.

Mai multe incendii au fost observate la obiectivele de război importante din centrul oraşului.

In aceeaş noapte, a fost bombardat cu succes şi Leningradul, unde s'au înregistrat lovituri în plin asupra instalaţiilor militare.

Mai multe incendii au izbucnit în centrul oraşului şi în cartierele dela sud.

In sectorul meridional, o divizie germană a pătruns adânc in interiorul poziţiilor sovietice

Berlin 2 (Rador). — Din isvor militar se află că in sectorul meridional al frontului de est, o divizie a înaintat şi a intrecut cu mult, în a doua jumătate a lunii Septembrie, în interiorul poziţiilor sovietice, toate celelalte formaţiuni germane.

Această divizie a ocupat la 20 Septembrie o mare localitate şi a format un cap de pod, până când celelalte formaţiuni germane au ajuns-o.

Bolşevicii au încercat, în mod continuu, să cucerească capul de pod german, atacându-l în mai multe rânduri cu forţe mult superioare. Aceste atacuri erau susţinute de care de asalt, vehicule purtătoare de miltraliere şi aviaţia sovietică.

Cu toate acestea germanii nu s'au retras măcar cu un pas. In cursul acestor lupte ei au făcut 2.141 prizonieri, au scos din luptă 38 care sovietice şi au doborât trei avioane sovietice.

Peste 15.000 de vehicule sovietice capturate la confluenţa Niprului cu Desna

Berlin, 2 (Rador). — Se află din izvor militar că pe câmpul de bătaie dela confluenţa Niprului cu Desna s'a numărat până acum peste 15.000 de vehicule sovietice capturate sau distruse de germani.

In acest număr nu sunt cuprinse vehiculele părăsite în păduri sau prin mlaştini.

In plus, s'au mai capturat 8.000 de cai sovietici.

Generalul von Mackensen aduce elogii trupelor italiene care au luptat sub ordinele sale

Roma, 2 (Rador). — Un corespondent de război al agenţiei Stefani anunţă de pe frontul de răsărit că, cu prilejul trecerii corpului expeditionar italian intr'un alt sector de luptă, generalul de cavalerie von Mackensen a dat un ordin de zi prin care aduce mari elogii şi mulţumiri trupelor italiene care au luptat până acum sub ordinele sale.